

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 28 d. Nr. 21RE2-228 (AG2-158/14-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Drąsutavičienės,

2026 m. gegužės 26 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundo dalį atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 31 d. rašto Nr. 2D-7576 panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimta nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundo dalis atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija), kuria prašoma panaikinti Inspekcijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento (toliau – ir Departamentas) 2026 m. kovo 31 d. raštą Nr. 2D-7576 „Dėl gauto prašymo ((*duomenys neskelbtini*), Palanga, 3D-870)“ (toliau – ir Raštas).

Pareiškėja skunde išdėsto su skundžiamo Rašto priėmimu susijusias aplinkybes (apie 2023 m. birželio 12 d. skundą dėl kaimynės M. M. atliktų nelegalių statybų (priestato ir tvoros) gretimame sklype, esančiame adresu (*duomenys neskelbtini*), Palanga, šio skundo tyrimo pagrindu atsakovės atliktus veiksmus, priimtus sprendimus, 2024 m. balandžio 22 d. statybą leidžiantį dokumentą Nr. LSNS-33-240422-00068 (toliau – ir Leidimas1), 2024 m. liepos 10 d. išduotą leidimą statyti naują statinį Nr. LSNS-33-240710-00134 (toliau – ir Leidimas2), paaiškęsias aplinkybę, kad pareiškėjos vardu buvo suklastoti ir Inspekcijai pateikti dokumentai, įteisinantys nelegalias statybas, pakartotinius pareiškėjos skundus atsakovei bei ikiteisminio tyrimo eigą, kita). Nurodo, jog atsižvelgus į Inspekcijos Departamento 2026 m. vasario 19 d. rašte Nr. 2D-3903 pateiktą informaciją, 2026 m. kovo 4 d. Inspekcijos Departamentui buvo pateikta ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-50687-24 metu gauta 2025 m. liepos 16 d. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos Kriminalistinių tyrimų valdybos specialisto išvada (toliau – ir Išvada), kurioje nurodyta, kad 2023 m. lapkričio 29 d. pareiškėjos vardu surašytame sutikime rankraštinis įrašas „Lapkričio 29“ buvo atliktas ne X. Y., taip pat sutikime esantis įrašas „X. Y.“ ir parašas X. Y. vardu yra atlikti ne X. Y. ranka. Pažymi, jog 2025 m. rugpjūčio 14 d. ir 2026 m. vasario 25 d. nutarimuose sustabdyti ikiteisminį tyrimą yra konstatuota, kad visi reikiami proceso veiksmai buvo atlikti ir išnaudotos visos galimybės nustatyti nusikalstamą veiką padariusį asmenį (2023 m. lapkričio 29 d. sutikimą suklastojusį asmenį), tačiau toks asmuo nenustatytas, todėl ikiteisminis tyrimas sustabdytinas, tęsiant įtariamųjų asmenų paiešką kriminalinės žvalgybos priemonėmis. Nurodo, jog 2026 m. kovo 4 d. raštu paprašyta iš naujo įvertinti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumą, atsižvelgiant į Išvadą dėl dokumento suklastojimo ir prokuroro 2026 m. vasario 25 d. priimtą nutarimą sustabdyti ikiteisminį tyrimą, kuris yra galutinis.

Pareiškėja dėl skunde išdėstytų Rašto motyvų pažymi, kad nepaisant to, jog 2026 m. vasario 25 d. buvo priimtas prokuroro nutarimas sustabdyti ikiteisminį tyrimą nenustačius asmens, kuris suklastojo dokumentą, tai nekeičia faktų, kurie buvo nustatyti ikiteisminio tyrimo metu – liudytoja apklausta X. Y. parodė, kad niekada nedavė leidimo ir nepasirašė jokio sutikimo dėl priestato ir tvoros statybos sklype, adresu (*duomenys neskelbtini*), Palanga, statybos, o Išvadoje konstatuota, kad 2023 m. lapkričio 29 d. X. Y. vardu surašytame sutikime rankraštinis įrašas „Lapkričio 29“ buvo atliktas ne X. Y., taip pat sutikime esantis įrašas „X. Y.“ ir parašas X. Y. vardu buvo atlikti ne X. Y. ranka. Aplinkybė, jog nenustatytas konkretus dokumentą suklastojęs asmuo, nepaneigia fakto, kad 2023 m. lapkričio 29 d. sutikimas yra suklastotas, todėl jis negali būti laikomas teisėtu pagrindu išduoti statybą leidžiančius dokumentus. Pareiškėja teigia, kad šių ikiteisminio tyrimo metu nustatytų faktų pakanka konstatuoti, kad buvo padaryti pažeidimai, gaunant Leidimą1 ir Leidimą2, kuriais įteisinti anksčiau pastatyti nelegalūs statiniai – tvora ir priestatas, todėl Inspekcijos Departamentas, vykdydamas statybos valstybinę priežiūrą, privalo įvertinti, kad statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti nesant teisėto pagrindo ir tai sudaro pagrindą inicijuoti leidimų teisėtumo peržiūrą. Papildomai pažymi, kad atsisakymas imtis veiksmų, turint oficialią specialisto išvadą apie dokumento suklastojimą, pažeidžia tiek pareiškėjos teisėtus interesus, tiek viešąjį interesą. X. Y. dar 2023 m. birželio mėn. pranešė Inspekcijos Departamentui apie nelegalias statybas (priestato ir tvoros), tačiau praėjus beveik trejiems metams, šie statiniai vis dar nėra nugriauti.

Skunde nurodo, jog Raštu atsisakyta tikrinti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumą grindžiant tuo, kad ikiteisminis tyrimas dėl dokumentų klastojimo nėra baigtas ir nėra priimtas galutinis procesinis sprendimas. Su tokiu sprendimu nesutinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – ir Priežiūros įstatymas) 7 straipsnio 1, 2 dalių bei 10 straipsnio nuostatų pagrindu, pažymėdama, jog minėtose įstatymo nuostatose yra aiškiai reglamentuota, kad teisėtumo tikrinimas apima ir pateiktų dokumentų tinkamumo vertinimą. Teigia, kad dokumentas, kuris yra suklastotas, negali būti laikomas teisėtu, todėl Inspekcijos Departamento pozicija, kad dokumentų tikrumo vertinimas nepatenka į jo kompetenciją, yra nepagrįsta. Pažymi, jog pareiškėja ir jos atstovas pateikė tiek prašymą – skundą, tiek naujus duomenis (rašysenos ekspertizės išvadą), kurie sudaro pagrindą konstatuoti, kad 2023 m. lapkričio 29 d. X. Y. vardu pateiktas sutikimas dėl tvoros ir priestato statybos darbų yra suklastotas, todėl jo pagrindu gauti leidimai statyboms yra neteisėti, o priestato ir tvoros statybos yra nelegalios ir turi būti pašalintos. Nurodo, kad nepaisant to, atsisakoma tikrinti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumą, taip pažeidžiant įstatymo nuostatas.

Pažymi, jog Inspekcijos Departamentas Raštą grindžia tuo, kad nėra galutinio ikiteisminio tyrimo sprendimo, tačiau teisės aktuose nėra numatyta, kad statybos valstybinė priežiūra gali būti nevykdoma ar stabdoma dėl vykstančio ikiteisminio tyrimo. Teigia, kad administracinė kontrolė yra savarankiška ir nepriklauso nuo baudžiamojo proceso baigties. Papildomai pažymi, kad Inspekcijos Departamentas, vykdydamas savo funkcijas turi laikytis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* (be kita ko) įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. Nurodo, jog esama situacija sudaro pavojingą precedentą, kai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti remiantis suklastotais dokumentais, o nelegalūs statiniai praėjus net trejiems metams po pareiškėjos skundų vis dar nėra pašalinti dėl institucijų neveikimo, abejingumo ir formalaus įstatymo taikymo. Mano, jog šiuo atveju faktiškai atsisakoma spręsti problemą, remiantis formaliu pagrindu, kad ikiteisminis tyrimas dėl dokumentų klastojimo nėra baigtas ir galutinis procesinis dokumentas nėra priimtas, nors realiai jokio galutinio sprendimo iš teisėsaugos institucijų daugiau ir nebus, sustabdžius tyrimą, nenustačius nusikaltimą padariusio asmens, jokie tyrimo veiksmai toliau nėra atliekami, ikiteisminis tyrimas bus nutrauktas, kai sueis nusikaltimo padarymo senatis.

Pareiškėjos atstovas Komisijos posėdžio metu prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos pateikė Komisijai atsiliepimą, kuriuo prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime išdėsto faktines su skundžiamo Rašto priėmimu susijusias aplinkybes ir pažymi, kad visų Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių esminius reikalavimus, statybos techninio normavimo, statybos tyrinėjimų, statinių projektavimo, statybos, statybos užbaigimo, statinių naudojimo ir priežiūros, griovimo tvarką, statybos dalyvių, viešojo administravimo subjektų, statinių savininkų (ar naudotojų) ir kitų juridinių ir fizinių asmenų veiklos šioje srityje principus ir atsakomybę nustato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, kurio 31 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad statybos valstybinė priežiūra atliekama Priežiūros įstatymo nustatyta tvarka. Nurodo, kad Priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises. Akcentuoja, kad Priežiūros įstatymas yra specialusis teisės aktas ir Inspekcijos pareigūnai, atlikdami statybos valstybinę priežiūrą, vadovaujasi jame įtvirtintomis imperatyviomis nuostatomis.

Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1, 2 dalių pagrindu pažymi, jog Inspekcijos atliekama statybos valstybinė priežiūra neapima statybą leidžiančio dokumento gavimui teikiamų dokumentų autentiškumo tikrinimo, dėl to teikiant pareiškėjai atsakymą aiškiai buvo pažymėta, kad „Dokumentų tikrumo įvertinimas nėra priskirtas Inspekcijos kompetencijai.“, Rašte taip pat nurodyta, kad „sutikimas civilinėje teisėje yra laikomas sandoriu. Sutikimu suteikiama teisė atlikti tam tikrus veiksmus, kurie be šio sutikimo negalėtų būti laikomi neteisėtais arba negaliojančiais. Kadangi sutikimas yra sandoris, jis gali būti nugrižtas (pripažintas negaliojančiu) teismo tvarka, jei buvo duotas suklydus, apgaulės būdu ar pažeidžiant kitas teisės normas.“. Priežiūros įstatymo 27 straipsnio 1 dalies pagrindu nurodo, kad teisė kreiptis į teismą dėl sandorių panaikinimo nėra numatyta, todėl sandorių ginčijimas nėra priskirtas Inspekcijos atliekamoms statybos valstybinės priežiūros funkcijoms. Pažymi, jog Rašte Inspekcija, vadovaudamasi Statybos įstatymo 27 straipsnio 24 dalimi, nurodė pareiškėjai, kad Inspekcijos priimtas sprendimas neužkerta kelio pareiškėjai savarankiškai ginti galimai pažeistas jos teises bei teisėtus interesus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.138 straipsnio nustatyta tvarka. Šį argumentą grindžia atsiliepime nurodyta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika.

VAĮ 3 straipsnio 4, 8 punktų, 10 straipsnio 5 dalies, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimų pagrindu pažymi, kad nagrinėjamu atveju atsakovė veikė teisės aktų – Priežiūros įstatymo nustatytų sąlygų ribose, laikydamosi viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai, skundžiamas Raštas atitinka administracinio sprendimo turiniui keliamus reikalavimus.

Apibendrinama tai, kas nurodyta pirmiau, teigia, kad Inspekcija pateikė pareiškėjai išsamų ir teisės normomis bei faktinėmis aplinkybėmis pagrįstą atsakymą, kuriame aiškiai nurodė, kad tik gavusi iš prokuratūros sprendimą apie dokumentų suklastojimą, Inspekcija turės pagrindą tikrinti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumą. Pastebi, kad pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 6 straipsnį baudžiamąsias bylas nagrinėja tik teismai, o ši nuostata sukonkretina Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad teisingumą vykdo tik teismai. Pažymi, kad konstitucinis teisingumo principas suponuoja reikalavimą teisingai išnagrinėti bylą ir priimti teisingus sprendimus, nes priešingu atveju teisingumas lieka neįvykdytas. Teisingumo vykdymas ir baudžiamojo proceso uždaviniai įgyvendinami priimant konkrečioje byloje baigiamąjį dokumentą (nuosprendį ar nutartį). Nurodo, jog Inspekcijos sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nuostatas, nes jame išsamiai nurodytos reikšmingos aplinkybės bei teisinis pagrindas. Mano, kad Inspekcijos Departamentas, įvertinęs pareiškėjos pateiktus dokumentus, pateikė išsamų ir pagrįstą atsakymą, kurio naikinti pareiškėjos skunde nurodytais argumentais nėra pagrindo.

Atsakovės Inspekcijos atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo. Apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Atsakovė atsiliepimu prašė bylą nagrinėti atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalimis, bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą)

ir priimti sprendimą. Nurodytos normos pagrindu byla išnagrinėta atsakovės Inspekcijos atstovui nedalyvaujant.

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 31 d. rašto Nr. 2D-7576 „Dėl gauto prašymo (Lieknų g. 34, Palanga, 3D-870)“ teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja, atstovaujama atstovo, 2026 m. kovo 4 d. prašymu „Dėl papildomų dokumentų įvertinimo“ (toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Inspekcijos Departamentą, prašydama: kuo skubiau iš naujo įvertinti leidimo Nr. LSNS-33-240422-00068 ir leidimo Nr. LSNS-33-240710-00134 išdavimo teisėtumą, atsižvelgiant į 2025 m. liepos 16 d. specialisto išvadą dėl dokumento suklastojimo; nustačius pažeidimus, kuo skubiau kreiptis į teismą dėl leidimų galiojimo panaikinimo ir nelegalių statinių nugriovimo. Prašyme nurodė, jog 2023 m. birželio 12 d. kreipėsi į Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentą dėl M. M. atliktų nelegalių statybų (priestato ir tvoros). Skundo pagrindu Inspekcija 2023 m. liepos 4 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje, 2023 m. rugpjūčio 4 d. surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-1578, o 2023 m. rugpjūčio 7 d. surašė savavališkos statybos aktą ir privalomąjį nurodymą nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų, bei privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius, 2023 m. rugsėjo 5 d. statytojai surašytas administracinio nusižengimo protokolas, kuriuo paskirta bauda už savavališkai pastatytą I grupės nesudėtingą inžinerinį statinį (tvorą). Kadangi nelegaliai pastatyti priestatas ir tvora taip ir nebuvo pašalinti, pareiškėja 2024 m. spalio 31 d. pateikė skundą Inspekcijai, o Inspekcija 2024 m. lapkričio 22 d. raštu informavo, kad dėl tvoros savavališkos statybos įteisinimo buvo gautas Leidimas¹, dėl kurio atliktas teisėtumo patikrinimas ir surašytas 2024 m. balandžio 30 d. statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktas Nr. SLD-30-240430-00011, kuriame konstatuota – Leidimas¹ išduotas teisėtai. Taip pat nustatyta, kad išduotas Leidimas² pagal projektą „Pagalbinio ūkio priestato, Palangoje, (*duomenys neskelbtini*), supaprastintas statybos projektas“ (toliau – Projektas), pastatas pagal savo parametrus priskirtinas I nesudėtingųjų statinių grupei, jo pagrindinės konstrukcijos yra įrengtos, pagrindiniai statybos darbai baigti, faktinė pastato padėtis atitinka Projekto sprendinius, pažeidimų nenustatyta. Pažymėjo, jog 2024 m. lapkričio 22 d. Inspekcijos rašte pareiškėjai, prie 2024 m. liepos 11 d. statytojo dokumentų dėl statinių įteisinimo taip pat buvo pateiktas 2023 m. lapkričio 29 d. pareiškėjos sutikimas dėl tvoros ir priestato statybos darbų, priartėjant prie sklypo dalių ribos. Nurodė, jog gavusi šį raštą pareiškėja sužinojo, kad jos vardu buvo suklastoti ir Inspekcijai pateikti dokumentai, įteisinantys nelegalias statybas. Prašyme nurodė, jog 2025 m. rugsėjo 23 d. X. Y. pakartotinai kreipėsi į Departamentą su prašymu įpareigoti M. M. pašalinti STR (pastaba, statybos techninio reglamento) reikalavimų neatitinkančius neteisėtai pastatytus statinius, kaip tai numato įstatymai bei informavo, kad niekada nedavė leidimo ir nepasirašė jokio sutikimo dėl priestato ir tvoros statybos sklype, adresu (*duomenys neskelbtini*), Palanga. Taip pat informavo, kad prokuratūra, pagal jos 2024 m. gruodžio 6 d. pareiškimą pradėjo ikiteisminį tyrimą Nr. 01-1-50687-24 dėl dokumentų klastojimo ir nustatė, kad jos parašas, esantis 2023 m. lapkričio 29 d. sutikime dėl priestato ir tvoros statybos yra suklastotas, atitinkamai M. M. pateikti dokumentai Departamentui yra suklastoti, o statiniai – neteisėti. Pažymėjo, kad ikiteisminis tyrimas 2025 m. balandžio 14 d. prokuroro nutarimu buvo sustabdytas, nenustačius nusikalstamą veiką padariusio asmens, o 2025 m. lapkričio 25 d. gavus X. Y. prašymą dėl papildomų veiksmų atlikimo, 2025 m. gruodžio 2 d. ikiteisminis tyrimas buvo atnaujintas, atlikti papildomi veiksmai, tačiau ir vėl, nenustačius asmens, kuris suklastojo pareiškėjos vardu surašytą ir Departamentui pateiktą 2023 m. lapkričio 29 d. sutikimą, 2026 m. vasario 25 d. ikiteisminis tyrimas buvo ir vėl sustabdytas. Prašyme nurodė, jog 2026 m. kovo 2 d. elektroniniu paštu buvo gautas Departamento 2026 m. vasario 19 d. siųstas raštas Nr. 2D-3903 dėl gauto prašymo (*duomenys neskelbtini*), Palanga, 1D-19732). Pažymėjo nurodyto rašto turinį bei tai, kad esama situacija sudaro pavojingą precedentą, kai statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti remiantis suklastotais dokumentais, o jų teisėtumas nėra ginamas dėl formalaus baudžiamosios teisės taikymo.

Atsižvelgdami į 2026 m. vasario 19 d. rašte Nr. 2D-3903 pateiktą informaciją, pateikė atsakovei ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-50687-24 metu gautą Išvadą bei 2025 m. rugpjūčio 14 d. ir 2026 m. vasario 25 d. nutarimus sustabdyti ikiteisminį tyrimą. Pažymėjo, kad, nepaisant to, jog 2026 m. vasario 25 d. buvo priimtas prokuroro nutarimas sustabdyti ikiteisminį tyrimą nenustačius asmens, kuris suklastojo dokumentą, tai nekeičia faktų, kurie buvo nustatyti ikiteisminio tyrimo metu – liudytoja apklausta X. Y. parodė, kad niekada nedavė leidimo ir nepasirašė jokio sutikimo dėl priestato ir tvoros statybos sklype, adresu (*duomenys neskelbtini*), Palanga, statybos, o Išvadoje konstatuota, kad 2023 m. lapkričio 29 d. X. Y. vardu surašytame sutikime rankraštinis įrašas „Lapkričio 29“ buvo atliktas ne X. Y., taip pat sutikime esantis įrašas „X. Y.“ ir parašas X. Y. vardu buvo atlikti ne X. Y. ranka. Aplinkybė, jog nenustatytas konkretus dokumentą suklastojęs asmuo, nepaneigia fakto, kad 2023 m. lapkričio 29 d. sutikimas yra suklastotas, todėl jis negali būti laikomas teisėtu pagrindu išduoti statybą leidžiančius dokumentus. Teigė, jog šių ikiteisminio tyrimo metu nustatytų faktų pakanka konstatuoti, kad buvo padaryti pažeidimai, gaunant Leidimą1 ir Leidimą2, kuriais įteisinti anksčiau pastatyti nelegalūs statiniai – tvora ir priestatas. Inspekcija, vykdydama statybos valstybinę priežiūrą, privalo įvertinti, kad statybą leidžiantys dokumentai buvo išduoti nesant teisėto pagrindo ir tai sudaro pagrindą inicijuoti leidimų teisėtumo peržiūrą. Papildomai pažymėjo, kad Departamento atsisakymas imtis veiksmų, turint oficialią specialisto išvadą apie dokumento suklastojimą, pažeistų tiek pareiškėjos teisėtus interesus, tiek viešąjį interesą, todėl tikisi, kad Departamentas, vykdydamas jam įstatymu pavestas funkcijas, imsis aktyvių veiksmų pašalinti nustatytus teisės aktų pažeidimus. Pabrėžė, kad X. Y. dar 2023 m. birželio mėn. pranešė Departamentui apie nelegalias statybas (priestato ir tvoros), tačiau praėjus beveik trejiems metams, šie statiniai vis dar nėra nugriauti.

Inspekcijos Departamentas skundžiamu Raštu informavo pareiškėją, kad asmenų prašymai, skundai Inspekcijoje yra nagrinėjami vadovaujantis Priežiūros įstatymu, VAĮ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės) nustatyta tvarka. Pranešė, kad 2026 m. vasario 19 d. raštu Nr. 2D-3903 „Dėl nutarimo sustabdyti ikiteisminį tyrimą Nr. 01-1-50687-24 (*duomenys neskelbtini*), Palanga)“ informavo pareiškėją, kad Inspekcija, neturėdama teisėsaugos priimto galutinio procesinio sprendimo ir kurio greitesnio priėmimo negali įtakoti, pareiškėjos prašymo, dėl dokumentų klastojimo, toliau nenagrinės, o taip pat, kad teisės aktuose nėra numatytas procedūrų stabdymas vykdant dokumentų teisėtumo patikrinimo procedūrą, todėl tik gavusi iš prokuratūros sprendimą apie dokumentų suklastojimą, Inspekcija priims naują sprendimą. Atkreipė dėmesį, kad Inspekcija statybos valstybinę priežiūrą vykdo pagal Priežiūros įstatymo 7 straipsnyje nustatytą kompetenciją. Nurodė, jog Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas. Dokumentų tikrumo įvertinimas nėra priskirtas Inspekcijos kompetencijai, todėl pridėtų sutikimų tikrumo vertinimas nėra Inspekcijos kompetencija. Atkreipė dėmesį, kad sutikimas civilinėje teisėje yra laikomas sandoriu. Sutikimu suteikiama teisė atlikti tam tikrus veiksmus, kurie be šio sutikimo galėtų būti laikomi neteisėtais arba negaliojančiais. Kadangi sutikimas yra sandoris, jis gali būti nuginčytas (pripažintas negaliojančiu) teismo tvarka, jei buvo duotas suklydus, apgaulės būdu ar pažeidžiant kitas teisės normas. Nurodė, jog atsižvelgdama į tai, kad ikiteisminis tyrimas Nr. 01-1-50687-24 dėl dokumentų klastojimo nėra baigtas ir galutinis procesinis dokumentas nėra priimtas, Inspekcija neturi pagrindo tikrinti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumą ir pati nuspręsti ar sutikimas yra suklastotas ar ne. Tai pat pažymėjo, kad nuginčijus Leidimo1, Leidimas2 teisėtumo nėra pagrindo inicijuoti 2025 m. vasario 18 d. Deklaracijos apie statybos užbaigimą / paskirties keitimą (tik registruojama) Nr. ARCCR-30-250218-01029, 2025 m. vasario 26 d. Deklaracijos apie statybos užbaigimą / paskirties keitimą (tik registruojama) Nr. ARCCR-30-250226-01251 teisėtumo patikrinimą. Rašte išdėstė Statybos įstatymo 27 straipsnio 24 dalies, Civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalies nuostatas ir apibendrinant tai, kas nurodyta, ir pagal Priežiūros įstatymo nuostatas, sprendė, jog statytojo pateiktų dokumentų tikrumo įvertinimas nėra priskirtas Inspekcijos kompetencijai. Informavo, kad teisės aktuose nėra numatytas procedūrų stabdymas vykdant dokumentų teisėtumo patikrinimo procedūrą, todėl tik gavusi iš prokuratūros sprendimą apie dokumentų suklastojimą, Inspekcija priims naują sprendimą. Pažymėjo, kad vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 24 dalimi, Inspekcijos

priimtas sprendimas neužkerta kelio pareiškėjai savarankiškai ginti galimai pažeistas teises bei teisėtus interesus Civilinio kodekso 1.138 straipsnio nustatyta tvarka.

Ginčo santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas, Statybos įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAĮ, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kurio veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas (-ai) nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Minėta, jog pareiškėja Prašymu kreipėsi į atsakovę dėl Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumo patikrinimo, atsižvelgiant į 2025 m. liepos 16 d. specialisto išvadą dėl dokumento suklastojimo, ir nustačius pažeidimus, kreipimosi į teismą dėl minėtų leidimų galiojimo panaikinimo ir nelegalių statinių nugriovimo. Skundas iš esmės buvo grindžiamas tuo, kad Leidimas1 ir Leidimas2 išduoti neteisėtai, be pareiškėjos sutikimo, nes 2023 m. lapkričio 29 d. sutikime pareiškėjos parašas buvo suklastotas. Kartu su Prašymu pareiškėja atsakovei, be kita ko, pateikė Išvados, 2025 m. rugpjūčio 14 d. ir 2026 m. vasario 25 d. nutarimų stabdyti ikiteisminį tyrimą kopijas. Atsakovė skundžiamame Rašte nurodė pareiškėjai, kad tik gavus iš prokuratūros sprendimą apie dokumentų suklastojimą priims naują sprendimą. Be kita ko, pažymėjo, jog vadovaujantis Priežiūros įstatymo 7 straipsnyje nustatyta kompetencija, dokumentų (sutikimų) tikrumo įvertinimas nėra priskirtas Inspekcijos kompetencijai. Pareiškėja su tokiu Raštu nesutinka, laiko jį nepagrįstu ir neteisėtu ir Komisijai pateiktą skundą iš esmės grindžia tuo, jog atsakovė nepagrįstai atsisakė atlikti veiksmus pagal Prašymą, nes atsakovei buvo pateikti nauji duomenys, t. y. Išvada, patvirtinanti, jog pareiškėja 2023 m. lapkričio 29 d. sutikimo nepasirašė, todėl šio sutikimo pagrindu gauti leidimai statyboms yra neteisėti, o statinių statybos yra nelegalios ir turi būti pašalintos. Skunde pareiškėja nurodo, jog teisės aktuose nenumatyta, kad statybos valstybinė priežiūra gali būti nevykdoma ar stabdoma dėl vykstančio ikiteisminio tyrimo, o administracinė kontrolė yra savarankiška ir nepriklauso nuo baudžiamojo proceso baigties.

Statybos valstybinės priežiūros pareigūnai – Inspekcijos valstybės tarnautojai, kurie įgalioti atlikti Priežiūros įstatyme ir kituose statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytas statybos valstybinės priežiūros funkcijas (Priežiūros įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Vadovaujantis Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, statybos valstybinė priežiūra, be kita ko, apima: statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą (2 punktas); statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą (3 punktas); statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą (4 punktas); privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą (5 punktas); asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą (9 punktas); kitus statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus su statybos valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus (13 punktas). Priežiūros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyta, kad Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu.

Statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo patikrinimo procedūros tvarka nustatyta Priežiūros įstatymo 10 straipsnyje. Priežiūros įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog asmeniui pateikus skundą dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo, statybą leidžiančio dokumento išdavimo

teisėtumo patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų, išvardytų privalomajame nurodyme, ir Priežiūros įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų išvadų (Statybos įstatyme nurodytų statinio projektą tikrinančių institucijų ir kitų subjektų (jų padalinių) išvadas, ar statinio projekto sprendiniai atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus) gavimo dienos.

Pažymėtina, jog Inspekcija turi teisę nenagrinėti skundų, pateiktų pagal kompetenciją, esant bent vienam iš Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, t. y. skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, Viešojo administravimo įstatymo nustatytais atvejais (1 punktas) arba kitais Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nurodytais specialiais atvejais (2–12 punktas). Skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų (Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis). Pranešimas dėl skundo nenagrinėjimo pateikiamas per 5 darbo dienas nuo skundo užregistravimo Inspekcijoje dienos, o pranešimas dėl skundo nagrinėjimo nutraukimo – per 5 darbo dienas nuo aplinkybių, sudarančių pagrindą nutraukti nagrinėjimą, paaiškėjimo dienos (Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 4 dalis).

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo, jog Inspekcijai pagal kompetenciją priskirtina nagrinėti asmenų skundus dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, todėl sprendžiamas, jog pareiškėjos Prašymas ir juo keliami reikalavimai priskirtini atsakovės kompetencijai. Nes, priešingai nei teigia atsakovė skundžiamame Rašte bei atsiliepiame, pareiškėja neprašė, jog atsakovė patikrintų (nustatytų) 2023 m. lapkričio 29 d. sutikimo tikrumą, o pati teikė ikiteisminio tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes patvirtinančius dokumentus, kurių pagrindu prašė atsakovės atlikti naują Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumo patikrinimą. Taigi, išdėstytu pagrindu sprendžiama, jog atsakovė pareiškėjos Prašymo pagrindu turėjo spręsti dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikros pradėjimo Priežiūros įstatymo 10 straipsnio pagrindu arba spręsti dėl atsisakymo nagrinėti Prašymą, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnyje nustatytais pagrindais.

Pažymėtina, jog VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, kad administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Viešojo administravimo subjektą išsamumo principas įpareigoja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Komisija, įvertinusi pareiškėjos Prašymo, kartu su juo pateiktų priedų bei skundžiamo Rašto turinius, aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą bei administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, sprendžia, kad atsakovė pareiškėjos Prašymą išnagrinėjo ne pagal Prašymo turinį, Rašte nenurodė administracinio sprendimo teisinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis atsisakyta atlikti Leidimo1 ir Leidimo2 išdavimo teisėtumo patikrinimą, t. y. Prašymas nenagrinėtas iš esmės. Pažymėtina, jog atsakovė skundžiamame Rašte nesprendė ir dėl pareiškėjos Prašyme nurodytų ir Išvadoje konstatuotų aplinkybių, jog rankraštinis įrašas „Lapkričio 29“, esantis 2023 m. lapkričio 29 d. sutikime, yra atliktas ne X. Y., o kito asmens; įrašas „X. Y.“ ir parašas (X. Y. vardu), esantys 2023 m. lapkričio 29 d. sutikime, atlikti ne X. Y. ranka rašymo priemone, o yra atlikti rašaliniu spausdintuvu. Dėl šių aplinkybių reikšmingumo bei vertinimo Rašte nepasisakyta, nors atsakovė, vadovaujantis VAĮ, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėmis, turėjo pareigą, nagrinėdama pareiškėjos Prašymą, įvertinti ir pasisakyti dėl jame nurodytų aplinkybių, t. y. dėl kartu su Prašymu pateiktų dokumentų ir jų galimos įtakos atlikti statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimą.

Komisija pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų, bylos nagrinėjimo metu nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu sprendžia, jog atsakovė nesilaikė aukščiau aptartų teisės normomis nustatytų pareigų ir neužtikrino pagrįsto ir objektyvaus pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo. Atsakovė nepateikė Prašymo turinį atitinkančio ir teisės normomis pagrįsto atsakymo. Raštas neatitinka įstatymo

viršenybės bei gero viešojo administravimo principų, o taip pat ir VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, todėl yra tiek teisinis, tiek faktinis pagrindas skundžiamą Raštą panaikinti.

Panaikinus Raštą, tarp pareiškėjos ir atsakovės susiklostę teisiniai santykiai grįžta į pradinę padėtį, todėl atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. kovo 31 d. raštą Nr. 2D-7576 „Dėl gauto prašymo (*duomenys neskelbtini*), Palanga, 3D-870“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Inga Drąsutavičienė